

Dosarul nr. 2ra-1409/22
2-17080261-01-2ra-03102022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. G. Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nadejda Guțuleac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCredit Bank” Societate de Acțiuni împotriva Nadejdei Guțuleac și Ecaterinei Cojocarului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Nadejda Guțuleac și a fost menținută hotărârea din 22 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

constată:

La data de 27 aprilie 2016, B.C. „ProCredit Bank” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Guțuleac și Ecaterinei Cojocarului cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii B.C. „ProCredit Bank” S.A. a indicat că la data de 18 martie 2011, conform contractului de credit și acordurilor adiționale 1 și 2 a acordat Nadejdei Guțuleac un credit în sumă de 30000 de dolari SUA, pe un termen de 60 de luni, cu scadența la data de 18 martie 2006. În vederea garantării executării contractului de credit, a fost încheiat contractul de fidejusiune cu Ecaterina Cojocarului.

A menționat că la data de 17 februarie 2016, pârâtele au fost informate despre încălcarea prevederilor contractuale, manifestată prin neachitarea în termen a plăților lunare, fiind solicitată achitarea integrală a datoriei în termen de 15 zile, însă în termenul acordat, datoria nu a fost achitată.

Prin cererea de concretizare, reclamanta a indicat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, care a fost menținută prin decizia Curții Supremă de Justiție, s-a constatat nulitatea absolută a pct.1.5 și pct.4.3 din contractul de credit nr. 24001497/41002417 din 18 martie 2011.

A menționat că, reieșind din decizia Curții de Apel Chișinău, privind constatarea nulității absolute, părțile urmează să revină la poziția inițială și având în vedere că, B.C. „ProCredit Bank” S.A. a eliberat Nadejdei Guțuleac suma de 30000 de dolari SUA, iar din suma dată, ultima a achitat la corpul împrumutului, la dobândă și penalități suma de 28353,23 de dolari, cu trimitere la metoda compensării, a indicat că, Nadejda Guțuleac urma să mai achite suma de 1 646,77 de dolari SUA, reprezentând diferența de sumă neachitată.

B.C. „ProCredit Bank” S.A. a solicitat încasarea în mod solidar de la Nadejda Guțuleac și Ecaterina Cojocaru a datoriei în sumă de 1 646,77 de dolari SUA și a taxei de stat în sumă de 49,41 de dolari SUA, conform cursului BNM.

Prin hotărârea din 29 iulie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi s-a admis acțiunea și s-a încasat în mod solidar de la Nadejda Guțuleac și Ecaterina Cojocaru în beneficiul B.C. „ProCredit Bank” S.A. datoria în baza contractului de credit nr. 24001497/41002417 din 18 martie 2011 în sumă totală de 27610,73 de dolari SUA și cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 16383,13 lei.

Prin decizia din 30 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Nadejda Guțuleac, fiind casată integral hotărârea din 29 iulie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea, fiind încasată în mod solidar de la Nadejda Guțuleac și Ecaterina Cojocaru în beneficiul B.C. „ProCredit Bank” S.A. datoria în sumă de 1646 de dolari și 77 cenți sau echivalentul în lei RM, conform cursului BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în sumă de 975 de lei și 32 de bani.

La data de 12 octombrie 2021, Nadejda Guțuleac a declarat apel împotriva hotărârii din 22 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nadejda Guțuleac și a fost menținută hotărârea din 22 septembrie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a reținut că, conform certificatului anexat la cererea concretizată de chemare în judecată, privind achitățile făcute de Nadejda Guțuleac pe contractul de credit nr. 24001497/41002417, în perioada 18 aprilie 2011 – 19 ianuarie 2015 ultima a efectuat achitări în sumă totală de 28353,23 de dolari SUA.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe, potrivit căreia, B.C. „ProCredit Bank” S.A. a fost în drept de a solicita încasarea în mod solidar de la Nadejda Guțuleac și Ecaterina Cojocaru, suma de 1646,77 de dolari SUA, ce reprezintă diferența dintre suma de credit acordată în mărime de 30000 dolari SUA și achitățile în sumă de 28353,23 de dolari SUA efectuate în contul stingerii datoriei de către Nadejda Guțuleac.

Având în vedere că, pretenția de bază, înaintată de B.C. „ProCredit Bank” S.A. a fost admisă, ultima fiind în drept de a pretinde compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat necesar de a reitera poziția primei instanțe inclusiv în această parte, instanța de fond întemeiat dispunând încasarea taxei de stat în mărime de 975,32 de lei în mod solidar de la Nadejda Guțuleac și Ecaterina Cojocaru în beneficiul reclamantei.

La 21 septembrie 2022 Nadejda Guțuleac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că B.C. „ProCredit Bank” S.A. nu a prezentat nici o probă, înscris, document, care să probeze corectitudinea determinării datoriei, soluția primei instanțe fiind emisă doar în baza unui certificat privind achitățile, și astfel, instanța de fond nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanțelor fiind în contradicție cu circumstanțele de fapt ale cauzei.

A afirmat că, din certificatul menționat, este imposibil de determinat în baza căror documente a fost întocmit, cu ce acte primare se confirmă fiecare caz de depunere a banilor, în ce valută s-au făcut achitățile, din ce calcul au fost convertite, prin ce metodă și pe baza căror calcule s-a determinat suma pretenției finale, dacă hotărârile judecătorești au recunoscut nulitatea absolută a pct. 1.5 și pct.4.3 din contractul de credit nr.24001497/41002417 din 18 martie 2011.

A indicat că a fost lipsită de drepturile procedurale de a reclama și prezenta probe, în temeiul art. 56 alin. (1) și art. 59 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 09 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei Nadejda Guțuleac la data de 28 iulie 2022 (f.d. 112, Vol. III), însă lipsesc date privind recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 21 septembrie 2022, este în termen.

La 04 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților B.C. „ProCredit Bank” S.A. și Ecaterina Cojocaru, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 139, Vol. III).

Referințe nu a fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Guțuleac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Nadejda Guțuleac asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nadejda Guțuleac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nadejda Guțuleac se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic